

Avaluació i Diagnòstic de Necessitats Educatives

Codi: 42971

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313754 Psicopedagogia	OB	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Angelina Sanchez Marti

Correu electrònic: angelina.sanchez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

La llengua del curs podrà modificar-se (del català al castellà) en el cas de que el curs sigui atès per estudiants internacionals.

Prerequisits

Cap específic.

Objectius

Els objectius d'aquest mòdul són:

1. Conèixer els aspectes clau en un procés d'avaluació psicopedagògica.
2. Identificar i emprar adequadament els principals instruments, tècniques i recursos d'avaluació i diagnòstic psicopedagògic.
3. Redactar informes avaluatius sobre variables i aspectes psicopedagògics.
4. Comunicar resultats i orientacions derivades de l'avaluació psicopedagògica a diferents interlocutors o interlocutores.

Competències

- Analitzar l'organització i el funcionament dels centres educatius a fi de coordinar l'orientació personal, acadèmica i professional de tot l'alumnat juntament amb la comunitat educativa.
- Analitzar les dades obtingudes en l'avaluació psicopedagògica i emetre informes pertinents d'acord amb la naturalesa de les dades.
- Assessorar i orientar els professionals de l'educació, tenint en compte les mesures d'atenció a la diversitat en l'organització, el disseny, la implementació i l'avaluació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Determinar les necessitats psicopedagògiques dels alumnes, els grups i les organitzacions a partir de l'aplicació de diferents metodologies, instruments i tècniques avaluatives.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els instruments i recursos adequats per a l'avaluació psicopedagògica segons la naturalesa de les necessitats educatives avaluades.
2. Assenyalar, en la devolució dels resultats obtinguts, els límits i les possibilitats de les dades de l'avaluació psicopedagògica, tant als destinataris com als agents educatius implicats.
3. Conèixer i valorar les tècniques d'avaluació i diagnòstic psicopedagògic dissenyant el procés de recollida, anàlisi i devolució de la informació amb precisió i eficàcia.
4. Dissenyar propostes d'orientació educativa a partir del coneixement personal, acadèmic i professional de l'alumnat, tenint en compte el seu projecte de vida, així com el conjunt d'avaluacions psicopedagògiques efectuades al llarg de la seva trajectòria escolar.
5. Elaborar informes diagnòstics i dictàmens d'escolarització per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
6. Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
7. Identificar les necessitats personals, socials i educatives d'alumnes i grups des de la perspectiva psicopedagògica en diferents contextos.
8. Implementar i avaluar programes de diagnòstic, avaluació, orientació i assessorament que permetin una optimització dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
9. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
10. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
11. Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Continguts

1. L'avaluació psicopedagògica com a procés. Dimensions de l'avaluació. Deontologia i criteris ètics i metodològics en l'avaluació de variables psicopedagògiques. Mesura objectiva, intersubjectivitat i judicis de valor. Reflexió sobre els biaixos en l'avaluació des d'una perspectiva interseccional.
2. Avaluació i processos de diagnòstic individuals i grupals. Variables i constructes psicopedagògics.
3. Instruments, tècniques i recursos per l'avaluació diagnòstica. Característiques, possibilitats i limitacions. Utilització d'instruments estandarditzats, construcció i validació d'instruments.
4. El diagnòstic en el context educatiu. Anàlisi i valoració de variables i constructes psicopedagògics.
5. Comunicar els resultats del diagnòstic. La devolució diagnòstica. Anàlisi i interpretació. Comunicació en funció del destinatari/a. Diagnòstic i orientacions psicopedagògiques.

Metodologia

La metodologia de les classes es basa en el model de l'Aprenentatge Basat en Reptes (ABR), l'aprenentatge cooperatiu i el mètode del cas. En base a això, les sessions de treball podran ser teòriques, pràctiques o mixtes.

Les classes teòriques es fonamentaran en exposicions orals complementades amb múltiples recursos didàctics (vídeos, lectures, anàlisi de casos, etc.), així com de la bibliografia bàsica de lectura recomanada. En funció de l'espai on s'imparteixin les classes es duran a terme activitats diferenciades de treball en grup.

Els crèdits pràctics consistiran en el seguiment de casos reals de diagnòstic o avaluació psicopedagògica i el seu abordatge preventiu, on els i les estudiants hauran de concloure amb les seves propostes d'intervenció al respecte. Es facilitarà una guia pràctica d'aquests exercicis.

La modalitat presencial permetrà aprofundir en els plantejaments teòrics de l'assignatura mitjançant les exposicions i discussió dels temes, així com la posada en pràctica de dinàmiques en petit grup, grups cooperatius, etc. Les sessions pràctiques combinaran tant treball individual com grupal per a la resolució dels casos. Es requerirà també l'ús del Campus Virtual.

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
ABP	92,5	3,7	1, 3, 5, 7, 8, 10
Aprenentatge col·laboratiu	29	1,16	4, 6, 9, 11
Mètode del cas	22,5	0,9	1, 7, 10

Avaluació

Partirà d'un criteri basat en l'avaluació contínua. Es valoraran criteris com la participació, la capacitat d'integrar i relacionar els continguts conceptuals amb els procedimentals, així com d'analitzar-los críticament davant de cada cas i sempre tenint en compte els valors deontològics de la professió.

L'avaluació consistirà en tres moments. Un primer que consisteix en l'elaboració d'un portafoli individual virtual on quedin recollits el continguts treballats a l'assignatura, la visualització de document gràfics, anàlisi de lectures, conclusions de treball grupal, etc., que hauran de ser complementats amb les referències bibliogràfiques obligatòries. El portafoli constituirà el 50% de la qualificació final i es lliurarà al final del mòdul. Una segona activitat avaluativa consistirà en la resolució d'un estudi de cas en petit grup, el qual suposarà el 40% de la qualificació final, i el qual es lliurarà una setmana abans d'acabar el mòdul. Finalment el 10% de la qualificació final serà resultat de la participació individual i l'autoavaluació.

Per superar l'assignatura caldrà haver superat satisfactòriament les tres activitats avaluatives.

1. Ponderació de les activitats:

- Assistència/participació individual: 5%
- Estudi de cas (en petit grup): 40%
- Prova teòrico-pràctica (portafoli virtual individual): 50%
- Autoavaluació estudiant individual: 5%

2. Condicions per a ser avaluat/a: Participar activament en les classes i en els treballs grupals, així com elaborar els treballs individuals.

3. Requisits per a superar l'assignatura: Cal tenir un nota mínima de 5 en cadascuna de les tipologies d'activitats que conformen l'avaluació.

4. Reavaluació: Si un/a alumne/a no supera alguna de les activitats avaluatives (estudi de cas i/o portafoli), les podrà recuperar lliurant-les de nou.

5. Dates d'avaluació: Les dates de lliurament de les evidències avaluatives es consensuaran amb el professorat.

6. Altres aspectes a considerar:

En cas que el mòdul estigui suspès, l'estudiant haurà de matricular-se novament del mòdul en la propera edició del màster. En aquest cas, no es guardarà cap nota de les evidències.

Al llarg del procés avaluatiu, s'orientarà a l'estudiant sobre les evidències a presentar, si s'escau.

D'acord a la normativa UAB, el plagiat o còpia d'algun treball o prova escrita es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'evidència perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).

L'assistència a les sessions presencials és obligatòria, amb una assistència mínima del 80%. En cas contrari l'avaluació correspondrà a un NP.

Es lliuraran el resultat de la correcció de les evidències avaluatives en un termini màxim de 20 dies.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència	5	0	0	1, 7, 8
Autoavaluació estudiant	5	1	0,04	10
Portafoli	50	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10
Treball final de curs	40	1	0,04	6, 9, 10, 11

Bibliografia

Associació Catalana de Psicopedagogia i Orientació (ACPO) (2020). *Eines psicopedagògiques*. Barcelona. <http://www.acpo.cat/eines/>

Barrachina, L. A. (Coord.) (2011). *Diagnòstic en educació*. UOC.

Bassedas, E. (2010). *Intervención educativa y diagnóstico psicopedagógico*. Paidós.

Bonals, J., i Sánchez-Cano, M. (2007). *Manual de asesoramiento psicopedagógico*. Graó.

Buisán, C. E., i Marín, M. A. (1987). *Cómo realizar un diagnóstico pedagógico*. Oikos Tau.

Cardona, M. C. (2010). *Diagnóstico psicopedagógico*. ECU.

Castla, M., Medina, A., Liu, Y. (2022). Una reflexió sobre l'ús de les proves estandarditzades en l'avaluació a l'atenció primerenca. *Àmbits de psicopedagogia i orientació*, 56. <https://doi.org/10.32093/ambits.vi56.5040>

Casado, A., Nápoles, M. D., i Pérez, C. A. (2010). *Casos prácticos de diagnóstico pedagógico*. Universidad de Castilla La Mancha.

Departament d'Ensenyament (2018). *L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments. Aprenentatge i formació continuats*. Generalitat de Catalunya.
<http://xtec.gencat.cat/web/.content/curriculum/orientacioeducativa/Documents/n1.pdf>

Direcció General d'Educació Infantil i Primària (2015). *De l'escola inclusiva al sistema inclusiu. Una escola per a tothom, un projecte per a cadascú. Materials per a l'atenció a la diversitat. Orientacions per a docents i professionals d'atenció educativa dels centres d'educació infantil, primària, secundària obligatòria i postobligatòria i dels serveis educatius*. Generalitat de Catalunya

Dombrowski, S. C. (2015). *Psychoeducational Assessment and Report Writing*. Springer.
<https://doi.org/10.1007/978-1-4939-1911-6>

Donoso-Vázquez, T. (2012). Propuestas para una orientación con perspectiva de género. En, *I Congreso internacional e interuniversitario de Orientación Educativa y Profesional. Rol y retos de la orientación en la universidad y en la sociedad del siglo XXI*. Universidad de Málaga.

Donoso-Vázquez, T., i Sánchez-Martí, A. (2013). *Orientación educativa y profesional. Estudio de casos*. ISEP.
<https://www.isep.es/wp-content/uploads/2018/01/Libro-Orientacion.pdf>

Dueñas, M. L. (2011). *Diagnóstico pedagógico*. UNED.

Duran, D., Giné, C. i Marchesi, A. (2010). *Guia per a l'anàlisi, la reflexió i la valoració de pràctiques inclusives*. Generalitat de Catalunya.

Echeita, G. i Calderón, I. (2014). Obstáculos a la inclusión: cuestionando concepciones y prácticas de evaluación psicopedagógica. *Àmbits de psicopedagogia i orientació*, 41, 3-12.
<http://ambitsaaf.cat/article/view/805>

Fuentes, N. (Coord.). (2022). *ParlaJoc. Les cartes màgiques de l'acolliment familiar*. ICAA i Fundació La Caixa.

Marí, R. (2006). *Diagnóstico Pedagógico. Un modelo para la intervención psicopedagógica*. Ariel Educación.

Martínez Monteagudo, M. C. (2013). *Evaluación y diagnóstico en educación*. UNIR.

Moreno, F. X. (1995). *Pruebas de observación y diagnóstico escolar inicial para alumnos en dificultad social*. PPU.

Moreno, F. X. (2002). *Visión y aprendizaje*. Servei de publicacions de la UAB.

Moreno, F. X. (2004). *Batería para el diagnóstico auditivo en las escuelas*. Servei de publicacions de la UAB.

Moreno, F. X. (2005). *Los problemas de comportamiento en el contexto escolar*. Servei de publicacions de la UAB.

Padilla, M. T. (2002). *Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa*. CCS.

Pascual, I. (2015). *Diagnóstico pedagógico: conceptos básicos y aplicaciones en el aula infantil*. UOC.

Puigdemí, I., Petreñas, C., Siles, B., i Jardí, A. (Eds.) (2019). *Estrategias de apoyo en la escuela inclusiva: una visión interactiva y comunitaria*. Graó.

Pujolàs, P. (2015). *Aprender juntos alumnos diferentes. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula*. Eumo.

Rodó-Zarate, M. (2021). *Interseccionalitat. Desigualtat, llocs i emocions*. Tigre de Paper.

Sánchez-Cano, M., i Bonals, J. (Coords.) (2007). *La evaluación psicopedagógica*. Graó.

Sánchez, M. C. (2012). *Observación sistemática y análisis de contextos: diagnóstico y observación en el aula de Educación Infantil*. DM.

Scala, M. (2009). *Diagnóstico psicopedagógico en lectura y escritura*. CEP.

Sobrado, L. M. (2002). *Diagnóstico en educación: teoría, modelos y procesos*. Biblioteca-Nueva.

Tria, N. (2019). *Etnografía de la hiperactividad. Encuentros y desencuentros en un instituto de secundaria*. UOC.

Programari

Cap programari específic.